

ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΛΟΥΚΑ

Ἡ σημερινή εὐαγγελική περικοπή, πού μᾶς διηγήθηκε ὁ Εὐαγγελιστής Λουκᾶς, εἶναι ἀπό τίς πλέον γνωστές, ὡς ἡ παραβολή τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη.

Ἀφορμή γιά τήν παραβολή αὐτή ἔδωσε στόν Χριστό ἡ ἐρώτηση ἑνός νομικοῦ, ἑνός ἀνθρώπου δηλαδή πού γνώριζε τόν Μωσαϊκό νόμο, ὁ ὁποῖος μέ πρόθεση νά πειράξει τόν Κύριο, τόν ρώτησε τί πρέπει νά κάνει γιά νά κληρονομήσει τήν αἰώνιο ζωή. Στήν ἀπάντηση τοῦ Ἰησοῦ πώς πρέπει νά τηρεῖ τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, πώς πρέπει νά ἀγαπᾷ τόν Θεό καί τόν πλησίον του ὅπως τόν ἑαυτό του, ἐκεῖνος ρώτησε: – Δηλαδή ποιός εἶναι πλησίον μου;

Ὁ Κύριος τοῦ δίνει μία διπλή ἀπάντηση, περιγράφοντας ὄχι μόνο ποιός εἶναι ὁ πλησίον ἀλλά καί ποιό εἶναι τό μέτρο τῆς ἀγάπης πρὸς τόν πλησίον.

Στή συνέχεια ὁ Κύριος ἀφηγεῖται στόν νομικό τήν ἀριστουργηματική παραβολή τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου.

Ἕνας ἄνθρωπος κατέβαινε ἀπό τήν Ἱερουσαλήμ στήν Ἱεριχῶ καί στόν δρόμο ἔπεσε σέ ἐνέδρα ληστῶν, οἱ ὁποῖοι ἀφοῦ τοῦ πῆραν ὅτι εἶχε μαζί του, τόν ἐγδυσαν, τόν τραυμάτισαν καί τόν ἄφησαν μισοπεθαμένο. Σέ λίγο περνοῦσε τυχαῖα ἀπό τό σημεῖο ἐκεῖνο ἕνας ἱερέας πού, παρ' ὅτι τόν εἶδε, τόν προσπέρασε, τό ἴδιο ὅμως ἔκανε κι ἕνας λεβίτης, δηλαδή καί οἱ δύο ἀδιαφόρησαν γιά τόν συνάνθρωπό τους. Ὅταν ὅμως λίγο ἀργότερα ἀπό τό σημεῖο ἐκεῖνο πέρασε κι ἕνας Σαμαρείτης, ὄχι μόνο ἔδειξε ἐνδιαφέρον γιά τόν πάσχοντα συνάνθρωπό του, ἀλλά τοῦ προσέφερε τίς πρῶτες βοήθειες καθαρίζοντας τίς πληγές μέ κρασί καί λάδι, τοῦ ἔδεσε τά τραύματά του, καί τόν μετέφερε στό πλησιέστερο πανδοχεῖο τῆς περιοχῆς, πληρώνοντας τόν πανδοχέα καί λέγοντάς του πώς ὅτι ἐπιπλέον ξοδέψει γιά τήν διαμονή καί ἐπιπλέον ἔξοδα πού θά χρειαστοῦν ὥστε νά γίνει καλά, θά τά πλήρωσει ἐκεῖνος ὅταν ἐπιστρέψει.

Μετά τήν ἀφήγησή του ὁ Κύριος ἐρωτᾷ τόν νομικό, ποιός ἀπό τούς τρεῖς κατά τήν γνώμη του, ἔπραξε τό θέλημα τοῦ Θεοῦ: κι ἐκεῖνος ἀπάντησε ὁ τρίτος, ὁ Σαμαρείτης δηλαδή.

Δέν εἶναι τυχαῖο ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, πού ἡ ἀγάπη πρὸς τόν Θεό συνδέεται ἄμεσα μέ τήν ἀγάπη πρὸς τόν συνάνθρωπο. Τόσο ἡ ἀγάπη μας πρὸς τόν Θεό ὅσο καί ἡ ἀγάπη μας πρὸς τόν πλησίον προϋποθέτουν νά κάνουμε χῶρο στήν καρδιά μας γιά νά τούς χωρέσουμε, νά ὑπερβοῦμε δηλαδή τόν ἑαυτό μας, τόν ἐγωισμό μας, καί κάθε ἐγωκεντρική διάθεση. Ἡ ἀγάπη πρὸς τόν Θεό φανερώνεται μέσα ἀπό τήν ἀγάπη πρὸς τόν συνάνθρωπό μας. Δέν μπορεῖ νά ἰσχυρίζεται κάποιος πώς ἀγαπᾷ τόν Θεό

ἀλλά μέ τίς πράξεις του νά δείχνει μῖσος γιά τόν συνάνθρωπό του. Ἡ ἀγάπη δέν περιορίζεται μόνο σέ συγκεκριμένα πρόσωπα ἢ πράξεις, πρέπει νά ὑπερβαίνει τό ἐγώ καί νά φθάνει μέχρι καί τήν αὐτοθυσία. Ἄλλωστε αὐτό δέν ἔκανε καί ὁ Θεός γιά ἐμᾶς τούς ἀνθρώπους, δέν θυσίασε τήν ζωή τοῦ ἐπί τοῦ σταυροῦ;

Γιά τούς Φαρισαίους τήν ἐποχή ἐκείνη ὁ ἀπλός ἀγράμματος λαός δέν ἐθεωρεῖτο πλησίον. Οἱ Ἑσσαῖοι πάλι ἔβλεπαν ὡς πλησίον μόνο ὅσους ἀνῆκαν στήν κοινότητά τους. Μήπως ὅμως καί σήμερα στήν ἐποχή μας δέν ὑπάρχει διαχωρισμός καί κατηγοροποίηση τῶν ἀνθρώπων ἀνάλογα μέ τήν μόρφωση, τήν ἐπαγγελματική θέση, τήν οἰκονομική κατάσταση, τήν ὁποία ὁ καθένας μας κατέχει; Ἄραγε σήμερα ὁ ἄνθρωπος, ὁ χριστιανός, πού γνώρισε τόν ἴδιο τόν Θεό, ὅταν Ἐκεῖνος ἦρθε στή γῆ γιά χάρη μας, πού ἀκούει τόν λόγο Του μέσα ἀπό τό Εὐαγγέλιο, πού ἔχει συναναστραφεῖ πολλές φορές καί ἔχει γνωρίσει Ἁγίους τῶν ἡμερῶν του, ἔχει κάποια πνευματική βελτίωση ὅσο ἀφορᾷ τήν πνευματική του ἀνάταση; Σίγουρα, ὁ μόνος ἐχθρός τοῦ κάθε ἀνθρώπου, παραμένει ὁ ἴδιος του ὁ κακός ἑαυτός. Ἐκεῖνος, ὁ κακός ἑαυτός, εἶναι πού δέν ἀφήνει τόν ἄνθρωπο νά κάνει τήν ὑπέρβαση, νά ὑποτάξει τό θέλημά του στό θέλημα τοῦ Θεοῦ, νά μετανοήσῃ γιά τίς ἁμαρτίες του, νά ἀγαπήσῃ τό Θεό καί τόν πλησίον ὅπως τόν ἑαυτό του.

Ὁ Ἱερός Χρυσόστομος σέ ὁμιλία του στή σημερινή Κυριακή ἀναφέρει ὅτι: ἄνθρωπος εἶναι ὁ Ἀδάμ, Ἱερουσαλήμ ἡ πολιτεία τῶν οὐρανῶν καί ἡ σύνεση, καί ἡ Ἱερικῶ ὁ κόσμος. Ἱερέα ὀνομάζει τόν μακάριο Μωυσῆ καί Ἁαρῶν, Λευίτης εἶναι ἡ τάξη τῶν προφητῶν, πληγές εἶναι οἱ ἁμαρτίες του. Τό πρόσωπο καί τή μορφή τοῦ Σαμαρείτη λαμβάνει ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται ὡς Σαμαρείτης ὄχι γιά τήν φύση τῆς θεότητάς του ἀλλά γιά τόν σπλαχνικό του τρόπο. Ἡ ἀνάμειξη τοῦ οἴνου καί τοῦ ἐλαίου σημαίνει ὅτι ἀφοῦ συνδύασε τή θεία μέ τήν ἀνθρώπινη φύση, καί ἀφοῦ ταίριαξε τήν εὐσπλαχνία μέ τή σωτηρία, ἔσωσε τόν ἄνθρωπο. Τό δέσιμο τῶν πληγῶν δηλώνει τό δέσιμο τοῦ διαβόλου καί τήν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τήν ἐξουσία τοῦ πονηροῦ. Τά δύο δηγάρια συμβολίζουν τήν Παλαιά καί τήν Καινή Διαθήκη, ἐνῶ ἡ προτροπή τοῦ Σαμαρείτη πρὸς τόν πανδοχέα γιά περιποίηση τοῦ θύματος δηλώνει τήν φροντίδα τοῦ λαοῦ ἀπό τήν ἐκκλησία. Πανδοχέα ὀνομάζει τόν Παῦλο, τόν στύλο τῶν χριστιανῶν, δίνοντάς του δύο δηγάρια καί μέσω τοῦ Παύλου στούς ἀρχιερεῖς, δασκάλους καί λειτουργούς γιά κάθε ἐκκλησία.

Πανδοχεῖο γιά κάθε ἄνθρωπο εἶναι ἡ ἐκκλησία ἀδελφοί μου, εἶναι ἰατρεῖο ψυχῶν καί σωμάτων, τόπος ἀναρρώσεως. Ὑπηρέτες καί ἰατροί τοῦ πανδοχείου εἶναι οἱ λειτουργοί τῶν θείων μυστηρίων. Ὅλους τους ἀποδέχεται ἡ ἐκκλησία, νέους, ἡλικιωμένους, ἄσπρους, ἐγχρωμους, μέ τίς ὅποιες ἰδιαιτερότητες τοῦ καθενός. Δέν ἀπομακρύνει οὔτε τόν πόρνο καί ἀκάθαρτο, οὔτε τόν ἁμαρτωλό γιατί δέν εἶναι ἀναμάρτητος, γιατί ὅλοι μας

εΐμαστε άμαρτωλοί. Γί αυτό και οί πατέρες λένε πώς γέμισε ό παράδεισος από άμαρτωλούς μετανοημένους. Ή έκκλησία τούς άγκαλιάζει όλους, γιατί όλοι χωρᾶνε, τούς ανακουφίζει με τή στοργή, τούς ενισχύει με τά άχραντα μυστήρια και τούς θεραπεύει με τή θεία χάρη, τήν πάντοτε τά άσθενή θεραπεύουσα και τά έλλείποντα αναπληροῦσα.

Ό καθένας μας μπορεί με τήν άπόλυτη έμπιστοσύνη και άγάπη πρός τόν Θεό και τόν συνάνθρωπό μας νά γίνουμε οί καλοί Σαμαρείτες τής περικοπής, και τό ιερό πανδοχεΐο τής ζωής μας, ή έκκλησία μας, νά είναι ή μόνη και βεβαΐα ιατρεία και παρηγορία για όλους μας. ΑΜΗΝ

π. Ίωάννης Λεοντάρης
έφημέριος Άγίου Νικολάου Μαρμάρων